

Література як вид мистецтва Художній образ

Початкові поняття про традиційний образ, вічний образ

Спочатку було Слово



Перед нами дві речі: колесо та книга. Що у них може бути спільним, що може об'єднувати такі різні предмети?

1. Найвеличніші відкриття людства, які змінили хід історії.
2. Колесо - це рух вперед, читання книг - теж поступ.
3. Колесо дало людині змогу мандрувати, пізнавати світ, книжка теж має пізнавальне значення.

Пам'ятаєте, про роль книги у людському житті, про значення літератури як духовної скарбниці людства ми дізнались на вступному уроці у 5 класі. Будь-який твір мистецтва, створений талановитим художником, залишає глибокий слід в серці і свідомості глядача або читача. Що ж змушує нас глибоко переживати побачене, прочитане чи почуте? Сьогодні на уроці ми розкриємо одну з головних таємниць літератури: чому вона впливає на людину, і як це відбувається; що таке образи, і як вони виникають.

Образ – це картина, яка виникає у нашій уяві

Спробуйте заплющити очі і уявити собі дерево. Впевнена, що у кожного воно буде “своє”. Хтось побачить тополя, хтось ялинку, хтось згадає черешню у сусідському саду, хтось – горобину...



Якщо ви колись малювали дерево або описували його словами, це означає, що ви створювали художній образ



Художній образ – створена мистецькою уявою художня картина (істоти, речі, події, явища), яка у свій спосіб відтворює предмет зображення (підр, с. 8).

Художні образи у різних видах мистецтва створюються різними засобами.

Письменники, поети створюють художні образи за допомогою слів

Люблю я час грози весною,
Коли травневий перший грім,
Немовби тішачися грою,
Гуркоче в небі голубім.

Ф. Тютчев. Переклад М. Рильського

Ф. І. Тютчев оспівує бурхливе пробудження природи. Повтори звука “р” допомагають уявити цю картину дуже яскраво.

Але громові розкати не псують весняного настрою. Поет не даремно пише “люблю”, коли зображує грозу.

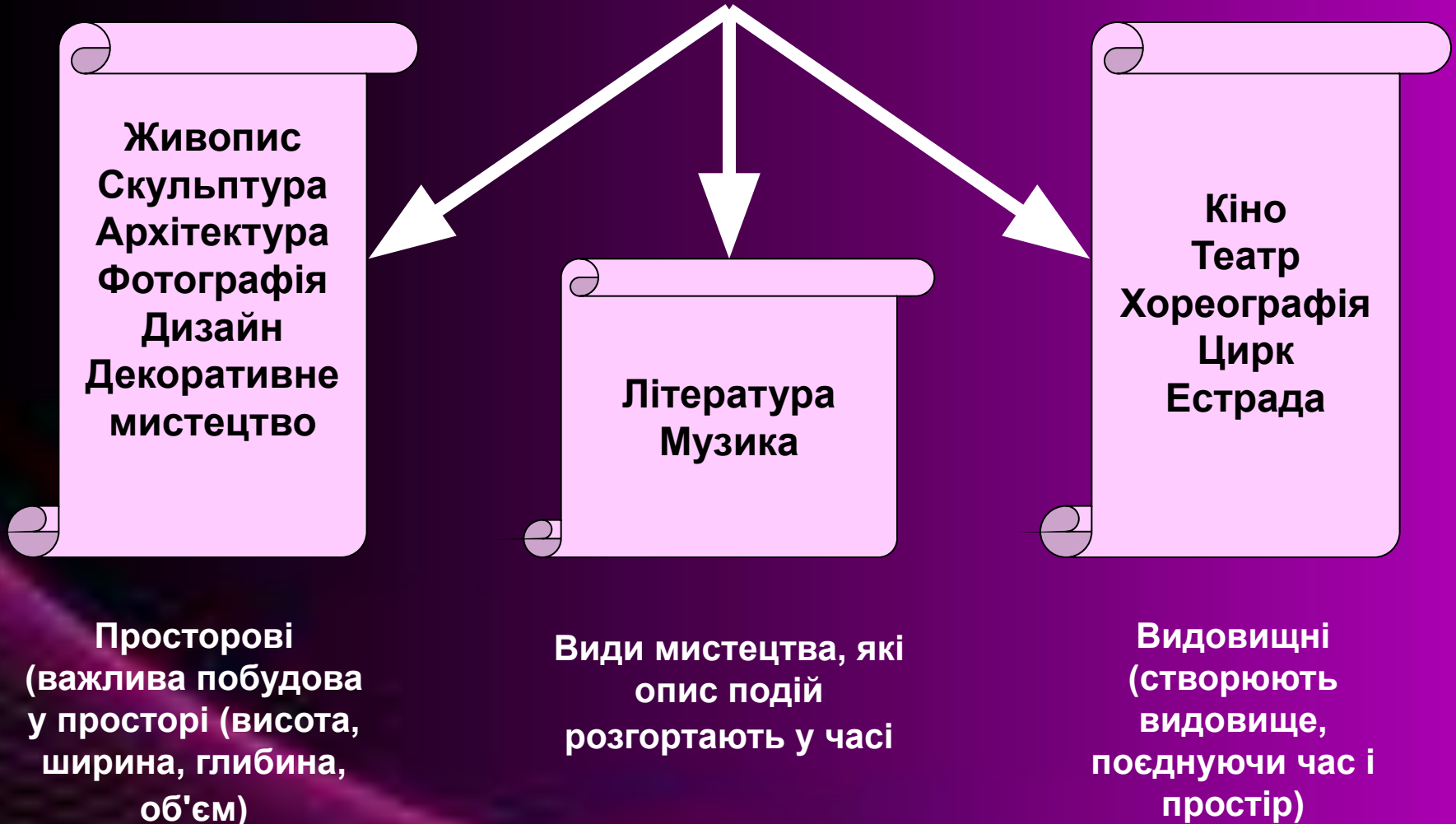
Художники відтворюють власну уяву за допомогою фарби і пензля



В. М. Сиров. “Гроза”. (серпень 2008 р.)

Зверніть увагу на кольори, які обрав митець. Який настрій виникає, коли дивишся на роботу? Яка пора року зображена?

Види мистецтва



Чи пробували ви самі займатись якимось із цих видів мистецтва?

Мистецтво — це творче відображення дійсності в художніх образах.

Словесні образи

Отже, література – це вид мистецтва, де художні образи створюються за допомогою слів. Майстерне володіння словом, яке притаманне великим письменникам, драматургам, поетам, не тільки робить їхні твори неповторними, але й впливає на нашу свідомість, змушує нас замислитися над проблемами, що порушені у творах художньої літератури. Відомий німецький письменник Томас Манн сказав: «Мистецтво — найпрекрасніший, найсуворіший, найрадісніший і найблагодатніший символ вічного, не підвладного розуму прагнення людини до добра, до істини, до досконалості».

Уроки літератури допоможуть вам глибше зрозуміти мистецтво, навчать майстерності художнього слова і, я сподіваюся, відкриють шлях до краси, щоб самим стати кращими



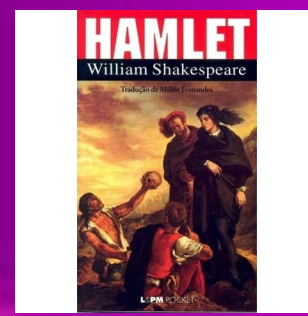
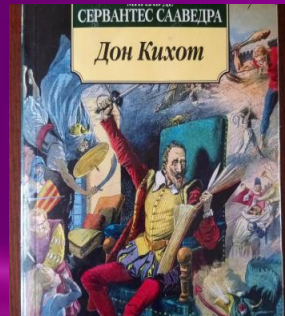
Традиційні образи

- **Традиційні образи** – ті художні образи, які переходять з однієї епохи в іншу, до яких часто звертаються митці, даючи їм власне трактування.
- **Традиційний образ в художній літературі** – образ, що переходить від однієї літературної епохи до іншої, зберігається й активно функціонує протягом тривалого часу або в одній національній літературі, або в різних національних літературах



Вічні образи

- **Вічні образи** – це традиційні образи, які здатні долати кордони окремих країн, набуваючи значення для людей усього світу (підр. с. 10).
- **Вічний образ у художній літературі** – літературний образ, який за глибиною художнього узагальнення виходить за межі конкретних творів і зображеної в них історичної доби, містить невичерпні можливості для філософського осмислення буття.



Завдання

1. Створити (на вибір з одного наданого слова) свій художній образ (малюнок + 6 речень) до понять любов, світло, біль, радість, сміх, дитинство, допомога, розум...
2. Розподіли правильно у таблиці: калина, Дон Кіхот, Том Сойєр, Полліанна, козак, самурай, Ромео і Джульєтта, Прометей, осінь, сакура, гроза, Дон Жуан, мавка, любов.

Художній образ	Вічний образ	Традиційний образ

Домашнє завдання

1. Перечитати статтю підручника (с.с. 7 – 11).
2. Вивчити поняття «художній образ», «традиційний образ», «вічний образ».

